

Sagen havde været forelagt til Overveielse, yttret adskillige Tvivl, idet det navnlig mente, at en saadan Kontrol ikke vilde være let at gjennemføre, og at dens Virksomhed derfor ikke vilde blive saa stor som paaregnet. Sundhedskollegiet gik ud fra, at det maatte vilde have ikke ringe Vanskelighed for mange af de paagjældende Personer at føre en saadan Bog paa en Maade, der kunde give noget synderligt Udbytte og synderlig Oplysning, og at det ligeledes vilde medføre betydelig Tids- og Ulempe for Lægerne at overkomme Efterhynet. Dertil bemærkede dog Ministeriet — det er nemlig Motiverne til det da forelagte Lovforslag, hvortil jeg nu holder mig — at det troede, at Lægerne ikke vilde undslaa sig for at yde deres midhjære Medvirkning til, at den foreslaaede Reform kunde blive saa tilfredsstillende eller saa lidet farlig for de Samfundsinteresser, der særlig maatte ligge dem paa Sinde, som vel muligt, og det spøiede til: „Saa meget mere, som Lægestanden maa kunne sige sig selv, at Mislykkelsen af det Forsøg, der tilsigtes ved dette Lovforslag, ikke gaafte usandsynligt under de forhaandenværende Stemninger og Anskuelser vilde kunne føre til videregaaende Forandringer.“ I den sidste Henseende tror jeg, at den høitærede Justitsminister har udtalt en rigtig stor Sandhed, og jeg vilde ret indelig ønske og bede den høitærede Minister og hans Kolleger om, at de ogsaa ved mange andre Leiligheder vilde holde sig de anførte Ord klart for Nie, thi der er mange Forhold, hvori en for stærk Fastholden ved det Betaaende maatte kunne føre til videregaaende, og hvis Baandet strammes altsor haardt, til endog temmelig vidtgaaende Forandringer. Ved Behandlingen i Landstinget blev imidlertid disse Kontrolbestemmelser strøgne af Lovforslaget; Landstinget kunde heller ikke finde, at der deri vilde ligge saa megen Betryggelse, at de vilde være den Umage og den Ulempe, som derved fremkaldtes, værd. Jeg for mit Vedkommende kunde altsaa i saa Henseende være mere tilfreds med Landstingets Affattelse af dette Forslag end med Ministerens. I den første Bestemmelse i de to første Paragrafer, nemlig om Afdelingen til at udvæle den omhandlede Lægevirkosmhed, blev der derimod ikke gjort synderlig Forandring; Afdelingen blev omtrent lige vanskelig, og det er navnlig det, som jeg tror er uheldigt, thi jeg kan ikke se rettere, end at Afdelingen til at udvæle en saadan Lægevirkosmhed ikke bør være saa vanskelig. Jeg indømmer villig, at der maa være en vis Kontrol, og at det ikke gaar an at give Berettigelsen til Alle og Enhver, men jeg tror, at det Forslag, vi her have indbragt, indeholder betydelige Sikkeringsmidler i saa Henseende. Det Forslag, der nu foreligger til Behandling, er ikke væsentlig forskjelligt fra et Forslag, som i Samlingen 1867 — 68 blev indbragt i Landstinget af den daværende høitærede Justitsminister, og navnlig er S

1 temmelig nær den samme i begge Forslag, der er maaste endog i vort Forslag tilføjet nogle enkelte skærpende eller betryggende Bestemmelser, som ikke fandtes i det andet Forslag; men dette blev dengang af Landstinget negtet Overgang til 3die Behandling, efterat der var foretaget forskjellige Forandringer deri. Man har saaledes allerede for 6 a 7 Aar siden været godt paa Veie med denne Sag, idet Regeringen selv da ikke har havt nogen stor Betænelighed ved at forelægge for Rigsdagen et med det her foreliggende temmelig nær samstemmende Lovforslag, og det skulde dog synes, at Tiderne ikke senere have forandret sig saa væsentligt, eller at der er indtruffet Noget, som kunde give Anledning til større Betænelighed, end man dengang havde. Jeg vil snarere tro, at man, efterhaanden som man gaar frem baade i Kultur og i Oplysning, i en forøget Grad maa kunne overlade Befolkningen selv at sørge ikke alene for dens aandelige, men ogsaa for dens timelige Velvære. Vi have imidlertid her et Omraade, hvor der hviler en temmelig stærk Tvang paa altsor Mænge, thi det er godt nok, at man stadig siger, at man har en dygtig, virksom og midhjær Lægestand, der gjør sig al Umage for at være Befolkningen til Nytte og Hjælp — jeg tror gjerne, at dette er Tilfellet med den overveende store Del af vore Læger — men Lægevidensskaben kan maaste dog undertiden strande paa Punkter, hvor en stor Begavelse, et medfødt Geni og et iøvrigt udviklet Studium i enkelte Retninger kan komme nærmere til Maalet. Dette har viist sig i mange Tilfælde, ikke alene i de sidste Aar, men gennem en lang Aarække, og man hører stadig flere og flere Klager og misfornoiede Udtalelser over, at man ikke kan komme saavidt, at man kan faae Lov til at henvende sig til en Mand, der ved mange Leiligheder har viist sig i Stand til at helbrede Sygdomme, paa hvilke selv de mest anerkjendte Læger forjæves have øvet deres Kundskab, hvorimod en saadan Mand, naar han paatager sig at yde betragte og nødlidende Følt sin Hjælp, skal være underkastet Forsølgelse og Straf af Domstolene for sin Virksomhed. Jeg finder et saadant Forhold saa lidet stemmende med Tidsbetragtningerne og Tidsaanden i det Hele, at jeg virkelig tror, det nu maa være paa høie Tid alvorlig at gjøre Forsøg paa at frembringe en Forandring i dette Forhold. At ogsaa den høitærede Justitsminister tilbøls er enig med os i denne Tanke, finder jeg et lidet Vidnesbyrd om et Sted i Motiverne til det Forslag, der, som omtalt, blev indbragt i det andet Thing i forrige Samling. Det hedder nemlig der — jeg haaber, at det maa være mig tilladt at oplæse nogle faa Linier —: „Om man nemlig end af Hensyn til den Enkeltes Frihed vil i Almindelighed hævede en Ret for ham til at søge Lægehjælp hos den, han har mest Tillid til, og heraf vil udlede en Ret for den, hos hvem Hjælpen søges, til at yde